ΔΗΜΟΣ ΛΑΠΗΘΟΥ

τα νέα της Λαπήθου

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΠΗΘΟΥ • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 51 • ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018 • ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΚΑΤΑΔΙΚΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΗΡΥΞΗΣ ΤΟΥ ΨΕΥΔΟΚΡΑΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Κατεχόμενων Δήμων και η Επιτροπή Κατεχόμενων Κοινοτήτων πραγματοποίησαν εκδήλωση για καταδίκη της ανακήρυξης του ψευδοκράτους και της συνεχιζόμενης για 44 χρόνια κατοχής της Κύπρου από τα τούρκικα στρατεύματα.

Η εκδήλωση έγινε την Δευτέρα, 19 Νοεμβρίου 2018, στο κινηματοθέατρο «ΠΑΛΛΑΣ» με τη συμμετοχή επισήμων και πλήθους κόσμου.

Κύριος ομιλητής ήταν ο Έντιμος Υπουργός Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνος Πετρίδης, ενώ η όλη εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα του Εξοχοτάτου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκου Αναστασιάδη. Χαιρετισμούς απηύθυναν εκ μέρους της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων ο Α' Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Δρ. Πέτρος Καρεκλάς και εκ μέρους της Επιτροπής Κατεχόμενων Κοινοτήτων ο Πρόεδρός της κ. Λευτέρης Αντωνίου.

Ο Υπουργός Εσωτερικών τόνισε με έμφαση την αντοχή του προσφυγικού κόσμου που για 44 χρόνια υποφέρει από τα δεινά της κατοχής, και την αγωνιστικότητά του να απαλλαγεί από το βαρύ φορτίο που επέφερε η τουρκική εισβολή το 1974. Ταυτόχρονα έστειλε το μήνυμα ότι ως Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας θα συνεχίσει να αγωνίζεται μαζί με τον προσφυγικό κόσμο, μέχρις ότου επιτευχθεί μια δίκαιη και βιώσιμη λύση, κατηγορώντας την Τουρκία ως τον κύριο υπεύθυνο της συνεχιζόμενης σημερινής απαράδεκτης κατάστασης. Το καλλιτεχνικό πρόγραμμα της εκδήλωσης έκλεισε με την άψογη συμμετοχή της Χορωδίας «Η Φωνή της Κερύνειας» αποσπώντας τα χειροκροτήματα και τα συγχαρητήρια των παρευρισκομένων. Χορηγός επικοινωνίας της εκδήλωσης ήταν το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

Ο Δήμαρχος Λαπήθου κ. Νεοπτόλεμος Κότσαπας, τα Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου Λαπήθου και το Προσωπικό του Δήμου, μαζί με τους Προέδρους και τα Μέλη των Οργανωμένων Συνόλων της Κωμόπολής μας, σας εύχονται Καλές Γιορτές και Ευτυχισμένο τον Καινούργιο Χρόνο 2019. Εύχονται επίσης Υγεία, Ευτυχία, Ειρήνη και Λευτεριά στην Κύπρο μας.

ISSN: 1450 - 2828

Ετήσιο Πλάνο Δραστηριοτήτων Δήμου Λαπήθου για το 2019

Ο Δήμος Λαπήθου, μέσα στα πλαίσια της λιτότητας και των οικονομικών του δυνατοτήτων, υπόσχεται να προσφέρει στους Δημότες του όσες εκδηλώσεις μπορεί και μάλιστα αναβαθμισμένες, όπως:

- Κόψιμο Βασιλόπιτας και Παιδική Χριστουγεννιάτικη Εκδήλωση
- Παρουσίαση βιβλίων Λαπηθιωτών Συγγραφέων
- Πανδημοτικές Συγκεντρώσεις Λαπηθιωτών
- Μνημόσυνο Ευφροσύνης Προεστού
- Βράβευση άριστων αποφοίτων μαθητών Λυκείου
- Εκδήλωση για τα παιδιά της Λαπήθου
- Συνάντηση με τα Οργανωμένα Σύνολα της Λαπήθου
- Εκδήλωση «Μνήμες Κατεχομένων» (Ένωση Κατεχόμενων Δήμων)
- Εκδηλώσεις Μνήμης, Τιμής και Αγώνα (Επαρχιακή)
- Συνεστίαση ή Χοροεσπερίδα (Σωματείο «Η ΛΑΠΗΘΟΣ»)
- Επίσκεψη στο υιοθετημένο Φυλάκιο «Αφύσαλλος»
- Συνέδριο - Διαλέξεις - Παρουσιάσεις με επίκαιρα και άλλα ενδιαφέροντα θέματα
- Εκδρομή Συνταξιούχων Λαπηθιωτών
- Δραστηριότητες Συμβουλίου Νεολαίας Δήμου Λαπήθου (διάφορες)

Σημ: Κάποιες από τις εκδηλώσεις γίνονται από κοινού ή σε συνεργασία με τα Οργανωμένα Σύνολα της Λαπήθου.

ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Έκδοση εφημερίδας «Τα Νέα της Λαπήθου»
- Συμπλήρωση του Μητρώου Λαπηθιωτών
- Συντήρηση και βελτίωση της Ιστοσελίδας του Δήμου
- Εκδόσεις για τη Λάπηθο
- Συλλογή στοιχείων της πολιτιστικής μας κληρονομιάς για το Αρχείο του Δήμου
- Εμπλουτισμός του Μουσείου του Δήμου με εκθέματα Λαϊκής Τέχνης της Λαπήθου

ΔΗΜΟΣ ΛΑΠΗΘΟΥ τα νέα της Λαπήθου

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΠΗΘΟΥ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΓΡΑΦΕΙΑ:
Προδρόμου 36, 2063 Στρόβολος, Λευκωσία - Κύπρος
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 22427733, **ΦΑΞ:** 22427731
E-mail: demos@lapithos.org.cy
www.lapithos.org.cy
ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ: Μάρω Φυττή
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΣΕΛΙΔΩΣΗ & ΕΚΤΥΠΩΣΗ:
Τυπογραφείο Theopress Ltd
ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Επιτροπή Τύπου και Εκδόσεων Δήμου Λαπήθου

Ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο ευχαριστούν θερμά όλους τους χορηγούς για την οικονομική στήριξη της εφημερίδας.

Έφυγαν μακριά μας...

Στη διάρκεια της περιόδου Αυγούστου 2018 - Δεκεμβρίου 2018, έφυγαν από τη ζωή με τον πόθο της επιστροφής ανεκπλήρωτο και ετάφησαν μακριά από τη γενέτειρά τους Λάπηθο, οι κάτωθι:

23.08.2018	Πάρης Θρούμπος (98 ετών). Στη μνήμη του έγιναν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου ύψους €535.
26.08.2018	Ελένη Ανδρέα Κάρμιου (88 ετών), κάτοικος Καϊμακλίου.
31.08.2018	Μαρία Σωτηρίου Παπαπαύλου (61 ετών). Βαβυλάς.
05.09.2018	Αίγλη Μαντίδου (84 ετών).
08.09.2018	Μαρούλλα Αλλαμένου Τσουλούπα (81 ετών). Στη μνήμη της έγιναν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου ύψους €2610.
15.09.2018	Ανδριανή Ηλία Παπαπαύλου (85 ετών). Στη μνήμη της έγιναν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου ύψους €970.
15.09.2018	Σταυρούλα Μιχ. Χρυσάνθου Καράπουπα, το γένος Μαγγανή (80 ετών).
26.10.2018	Παύλος Μιτέλλα (88 ετών).
29.10.2018	Χαράλαμπος Χαραλάμπους Βλαμπή (78 ετών). Στη μνήμη του έγιναν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου ύψους €830.
30.10.2018	Γιανούλλα Τσίκκου Σοφοκλέους Χ'Πολυχρονίου (82 ετών). Απόδημος κάτοικος Αυστραλίας.
08.12.2018	Ισμήνη Σιακαλλή (93 ετών).
08.12.2018	Χρυσταλλένη Θεοκλέους (58 ετών). Στη μνήμη της έγιναν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου ύψους €2670

Ο Δήμαρχος και τα Μέλη του Συμβουλίου του Δήμου Λαπήθου εκφράζουν εκ βάθους καρδίας τα ειλικρινή τους συλλυπητήρια στις οικογένειες των αποθανόντων.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τους σκεπάζει και αιώνια η μνήμη τους.

ΕΓΙΝΑΝ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

στο Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου

Ανδρέας Αλλαμένος στη μνήμη των γονέων του Χριστόδουλου και Σταυρούλας και για τα αποθανόντα αδέλφια του.	€300
Νίκη Νικολάου, απόδημος κάτοικος Ελλάδος. Στη μνήμη του πατέρα της Γεωργίου Νικολάου και του θείου της Χαράλαμπου Χαραλάμπους	€100
Ιωάννης Διαουρή, στη μνήμη των γονέων του Αριστόδημου και Αναστασίας	€100
Ειρήνη Διαουρή, στη μνήμη του συζύγου της Παναγιώτη Παντελή	€50
Χαράλαμπος Καρατζιάς, στη μνήμη του πατέρα του Απόστολου Καρατζιά	€50
Νίκος και Βασιλική Καλαμαρά, στη μνήμη Αίγλης Μαντίδου Φιλιππίδου	€40
Γιώργος και Γαβριέλλα Χ'Τοφή. Απόδημοι κάτοικοι Αυστραλίας	€20

Ο Δήμαρχος, τα Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου και τα Μέλη της Επιτροπής Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου τους ευχαριστούν θερμά.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Με τη στήριξη των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

ΕΚΔΡΟΜΗ ΛΑΠΗΘΙΩΤΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ ΠΕΡΑΝ ΤΩΝ 60 ΧΡΟΝΩΝ

Ο Δήμος Λαπήθου και το Προσφυγικό Σωματείο «Η ΛΑΠΗΘΟΣ» πραγματοποίησαν για άλλη μια χρονιά την ετήσια καθιερωμένη εκδρομή των Λαπηθιωτών, ηλικίας πέραν των 60 χρόνων. Όπως συνηθίζεται κάθε χρόνο, έτσι και φέτος η εν λόγω εκδήλωση ήταν προσκυνηματική και είχε προορισμό την Ιερά και Σταυροπηγιακή Μονή της Παναγίας του Κύκκου.

Η εκδρομή πραγματοποιήθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 2018, ημέρα Κυριακή.

Δικαιούχοι Λαπηθιώτες εκδρομείς, προερχόμενοι από όλες τις περιοχές της ελεύθερης Κύπρου, όπου διαμένουν προσωρινά, συναντήθηκαν στο χώρο του Μοναστηριού για προσκύνημα και στη συνέχεια μετέβηκαν στην Κοινότητα Προδρόμου για το καθιερωμένο γεύμα σε γνωστό εστιατόριο της περιοχής. Στη συνάντηση παρευρέθηκαν γύρω στα 300 άτομα, τα οποία πέρασαν μαζί ευχάριστα για αρκετές ώρες, αναπολώντας τα παλιά και τις όμορφες, καλές και ευτυχισμένες εποχές, πριν από τη βάρβαρη τουρκική εισβολή του 1974, στην αγαπημένη μας Λάπηθο.

Στη συνέχεια οι εκδρομείς αναχώρησαν προς τους χώρους διαμονής τους, εκφράζοντας την ευχή και την ελπίδα αυτή να είναι η τελευταία συνάντηση στην προσφυγιά. Ταυτόχρονα ευχήθηκαν από του χρόνου τέτοια προσκυνήματα να πραγματοποιηθούν υπό καθεστώς πλήρους ελευθερίας και στα κατεχόμενα σήμερα εδάφη μας, στους κατεστραμμένους ναούς μας και στα βεβηλωμένα μοναστήρια μας.

Για άλλη μια φορά οι διοργανωτές, τόσο ο Δήμος, όσο και το Σωματείο, κατάφεραν να προσφέρουν δωρεάν την εκδρομή στους δικαιούχους, επωμιζόμενοι το οικονομικό κόστος, παρά τη συνεχιζόμενη οικονομική κρίση.

ΛΑΠΗΘΟΣ: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

«ΕΝ ΔΕ ΤΩ ΜΕΤΑΞΥ ΛΑΠΗΘΟΣ ΕΣΤΙ ΠΟΛΙΣ ΥΦΟΡΜΟΝ ΕΧΟΥΣΑ ΚΑΙ ΝΕΩΡΙΑ ΛΑΚΩΝΩΝ ΚΤΙΣΜΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΑΝΔΡΟΥ...» *(Στράβωνας)*

«ΛΑΠΗΘΟΣ ΠΟΛΙΣ ΙΜΕΡΟΕΣΣΑ ΕΣΤΙ...» *(Αλέξανδρος Εφέσιος)*

ΞΥΛΟΤΕΧΝΙΤΕΣ – ΞΥΛΟΓΛΥΠΤΕΣ ΤΗΣ ΛΑΠΗΘΟΥ

Οι τεχνίτες του ξύλου κατά την περίοδο της προβιομηχανικής περιόδου είχαν σημαντικό ρόλο να παίξουν, εξίσου μεγάλο με εκείνο των κωμοδρόμων και των οικοδόμων, κυρίως όσον αφορά την ανέγερση κάποιας οικοδομής. Είτε αυτή ήταν απλή κατοικία είτε μεγάλο αρχοντικό ή σχολείο και εκκλησία, ο ξυλοτεχνίτης την παλιά εποχή αναλάμβανε σημαντικό μερίδιο έργου και αρκετή εργασία να διεκπεραιώσει.

Οι ξυλοτεχνίτες έκαναν εργαλεία από ξύλο ή ξύλινες χειρολαβές εργαλείων και αναλάμβαναν την υποδομή της κατασκευής, καθώς και την εγκατάσταση των ξύλινων μερών της ανεγειρόμενης οικοδομής (πόρτες, παράθυρα, στέγες, ξύλινα μπαλκόνια κλπ). Κατασκεύαζαν επίσης την αναγκαία χρησιμοποιούμενη επίπλωση. Στην περίπτωση ανέγερσης εκκλησίας το έργο ολοκλήρωνε ο ξυλογλύπτης, με το τέμπλο για τις άγιες εικόνες, την Αγία Τράπεζα, τον επισκοπικό θρόνο, σκάμνους και τα καθίσματα.

Οι ξυλοτεχνίτες ανάλογα με την ειδικότητά τους διαχωρίζονταν σε πελεκάνους, ταλιαδώρους (ξυλογλύπτες), ξυλάδες και υλοτόμους, αλετράρηδες, δουκανάρηδες, σκαφάρηδες, αμαξάρηδες, κατασκευαστές αλακατιών και επιπλοποιούς.

Παρ' όλο που η τέχνη του παραδοσιακού ξυλογλύπτη της Λαπήθου είναι αυτή που θα μας απασχολήσει περισσότερο, εντούτοις και οι άλλες ειδικότητες είχαν αναπτυχθεί παράλληλα και καταγράφουν στο κεφάλαιο «Λαϊκές Τέχνες της Λαπήθου» εξίσου σημαντικές επιτυχίες.

Ο καρεκλάς ήταν ο τεχνίτης που κυριαρχούσε σ' όλες τις γειτονιές της Λαπήθου και κατασκεύαζε τις παραδοσιακές κυπριακές τόνενες καρέκλες (τσαέρες), τις οποίες συναντούμε ακόμη και σήμερα σε ορισμένα παραδοσιακά σπίτια και καφενεία, κυρίως σε χωριά της υπαίθρου. Η τσαέρα (ξύλινη καρέκλα) ήταν το βασικότερο έπιπλο που χρησιμοποιούσαν σε κάθε νοικοκυριό όλοι, μικροί και μεγάλοι, άρχοντες και φτωχοί. Οι καρεκλάδες-τσαεράδες της Λαπήθου ήταν άριστοι τεχνίτες και οι καρέκλες τους όμορφες, σταθερές και ανθεκτικές και πάνω απ' όλα αναπαυτικές και ξεκούραστες, με μεγάλη διάρκεια ζωής. Ήσαν κατασκευασμένες κυρίως από εγχώρια ξύλα άριστης ποιότητας, όπως τη συκαμιά, τη μαυρομάτα και την καρυδιά. Ακόμα και αυτό το ξύλο της λεμονιάς που αφθονούσε στην περιοχή ήταν σκληρό και ανθεκτικό.

Οι κατηγορίες των ξύλων που αναφέραμε για την κατασκευή των καρεκλών ήταν ταυτόχρονα και περιζήτητα είδη ξύλων για την κατασκευή των βαρκών και των μικρών καϊκιών. Όταν η καρίνα και το ξύλο της πρύμνης είναι ενσωματωμένα με ξύλο από τον ίδιο κορμό, η κατασκευή της βάρκας θεωρείται ανώτερης ποιότητος, σταθερή και γεροδεμένη.

Ο ξυλογλύπτης ήταν ο τεχνίτης με την ειδικότητα του σκαλιστή του ξύλου, ονομαζόταν δε και ταλιαδώρος. Διακοσμούσε σκαλίζοντας το ξύλο για ερμάρια, σεντούτζια (κασέλες), καθρέφτες, μπαούλα, πόρτες και παράθυρα, τραπέζια και σουβάντζες. Όσοι ασχολούνταν με εκκλησίες και μοναστήρια σκάλιζαν την επίπλωση του Ναού με αποκορύφωμα το τέμπλο για τις αγίες εικόνες, αγίες μορφές και σχέδια. Ορισμένα απλά σκαλίσματα πάνω σε διάφορες κατασκευές μπορούσαν να κατασκευαστούν και από κάποιους πελεκάνους-επιπλοποιούς. Εκείνα όμως τα αριστουργήματα της ξυλογλυπτικής τέχνης που βλέπουμε και θαυμάζουμε σε μουσεία, ιδιωτικές και κρατικές συλλογές και σε περίλαμπρους Ναούς της Χριστιανοσύνης είναι όλα δημιουργήματα ταλαντούχων ταλιαδώρων. Στην περίπτωση των εκκλησιών, λόγω του μεγέθους του έργου, δούλευαν συνεργεία με επικεφαλής τον πρωτομάστορα, ενώ σε μικρότερες κατασκευές ο μάστορας δούλευε συνήθως μόνος του ή με ένα έως δύο βοηθούς, τα «τσιράκια» όπως τους αποκαλούσαν την παλιά εποχή.

Το ξύλο που χρησιμοποιούσαν οι ταλιαδώροι για την κατασκευή των τέμπλων των εκκλησιών ήταν κυρίως της καρυδιάς, ενώ για τα μπαούλα συνηθιζόταν το ξύλο από κυπαρίσσι ή πεύκο. Οι ταλιαδώροι ήταν πάντοτε προσεκτικοί και επιλεκτικοί στη διαλογή και την αποξήρανση των ξύλων που θα χρησιμοποιούσαν. Ακόμα επέλεγαν και την ημέρα της υλοτόμησης του δέντρου, σύμφωνα με τον κύκλο του φεγγαριού για να πετύχουν το ξύλο «στα καλύτερα νερά του». Επέλεγαν η κοπή του δέντρου να γίνεται στην «καλοφεγγιά» του φεγγαριού, όπως αποκαλούσαν την ολοκλήρωση του κύκλου του φεγγαριού (πανσέληνο).

Η τέχνη του επιπλοποιού-σκαλιστή στην Ευρώπη ήταν πολύ διαδεδομένη από τα χρόνια της Αναγέννησης και έγινε περιζήτητη ιδιαίτερα στα σαλόνια των κοσμικών αρχόντων. Στην Κύπρο ο ταλιαδώρος, στους περασμένους ένα με δύο αιώνες, ήταν αυτός που έγραψε ιστορία και άφησε πίσω του έργα πραγματικά αριστουργήματα. Αργότερα, κατά την περίοδο του μεσοπολέμου και μετά, έκαναν την εμφάνισή τους μηχανές σκαλίσματος, οι οποίες έχουν την δυνατότητα να διεκπεραιώνουν το μεγαλύτερο μέρος της δουλειάς. Ευτυχώς τα τελευταία χρόνια η ειδικότητα του παρα-

δοσιακού ταλιαδώρου αναβιώνει σταδιακά και φέρνει στις μέρες μας σχέδια, μοτίβα και λεπτομέρειες του σκαλίσματος των παλαιών καλών εποχών.

Στα παλιά επίσης χρόνια η ξυλουργική και ξυλογλυπτική τέχνη διακρινόταν σε τρεις κυρίως κατηγορίες: Την εκκλησιαστική, την αστική και την αγροτική. Η κάθε κατηγορία είχε τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά της σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ανθρώπων και τις ανάγκες του χώρου. Η κάθε κατηγορία κάλυπτε και διαφορετικές ανάγκες, κυρίως η εκκλησιαστική, ενώ χρησιμοποιούνταν και διαφορετικά είδη ξύλου στην κάθε περίπτωση.

Σήμερα, στις μέρες που ζούμε, μόνο τα εκκλησιαστικά ξυλόγλυπτα εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται όπως και κατά το παρελθόν, ενώ τα υπόλοιπα έχουν χάσει σχεδόν όλη τη χρηστικότητά τους και έχουν καταστεί αντικείμενα συλλεκτικού μόνο ενδιαφέροντος. Πλείστα εξ αυτών χάθηκαν, ή έχουν μειωθεί τόσο πολύ, που την ύπαρξή τους συναντάμε μόνο σε μουσεία λαϊκής τέχνης και σε ιδιωτικές συλλογές.

Η τέχνη της επεξεργασίας του ξύλου σ' ολόκληρη την Κύπρο και ιδιαίτερα στη Λάπηθο κατά τον περασμένο αιώνα κατέγραψε σημαντική ανοδική πορεία και άφησε πίσω της έργα, ανεκτίμητης πολιτιστικής κληρονομιάς στον τομέα των «Λαϊκών Τεχνών». Όμως ο Ελληνισμός στην Κύπρο υφίσταται στην εποχή μας έντονες πιέσεις για αλλαγή κουλτούρας. Το διεθνές κύμα της παγκοσμιοποίησης και η ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθιστούν επιτακτική την ανάγκη για επιστροφή στις ρίζες μας και τη διατήρηση της εθνικής μας ταυτότητας.

Η πολιτιστική κληρονομιά κάθε λαού αποτελεί τον πιο σημαντικό θεματοφύλακα της εθνικής του επιβίωσης. Αρκεί αυτή η κληρονομιά να καταγράφεται και ερμηνεύεται σωστά, να προβάλλεται συχνά και να έχει απρόσκοπτα αναλλοίωτη πορεία διαμέσου των αιώνων, δίχως φθορά και καταστροφή του πολιτισμικού πλούτου της.

Απλοί και ταπεινοί τεχνίτες, ξυλουργοί και ξυλογλύπτες, επώνυμοι και ανώνυμοι, από όλες τις γειτονιές της Λαπήθου, δούλεψαν με μεγάλη μαεστρία το ξύλο και άφησαν πίσω τους αξιοθαύμαστα έργα και αξιόλογες κατασκευές, ως παρακαταθήκη της τέχνης τους.

Δυστυχώς, η τουρκική εισβολή και τα θλιβερά γεγονότα του 1974, που είχαν ως αποτέλεσμα την κατοχή του βορείου τμήματος της Κύπρου, επέφεραν βαρύ πλήγμα στον τόπο μας και βίαιη αλλαγή στη ζωή μας. Κοντά στο ανθρώπινο δράμα, σκληρός ήταν ο απολογισμός της σύλησης και της καταστροφής της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Τα καλλιτεχνικής επεξεργασίας ξυλόγλυπτα που κοσμούσαν σπίτια και εκκλησιαστικούς χώρους λατρείας, λόγω της ιδιαιτερότητας της κατασκευής και του μεγέθους τους, παρέμειναν στον τόπο μας, με αποτέλεσμα να συληθούν, να καταστραφούν, ενώ τα πιο αξιόλογα να πάρουν το δρόμο των κλοπιμαίων θησαυρών και να βρεθούν στα χέρια αρχαιοκάπηλων σε ολόκληρο τον κόσμο.

Η κατηγορία των εκκλησιαστικών ξυλόγλυπτων αντέχει περισσότερο στο χρόνο λόγω της περιορισμένης χρήσης τους, αλλά και λόγω της προστασίας τους από τις καιρικές συνθήκες (φως, ήλιος, υγρασία κλπ) μέσα στους ναούς. Από τα καλύτερα δείγματα λαϊκής ξυλογλυπτικής, εκτός των εκκλησιαστικών που έχουν διατηρηθεί μέχρι τις μέρες μας, θεωρούνται ως επί το πλείστον τα Λαπηθιώτικα, γιατί είναι στερεές κατασκευές και από επιλεγμένα ξύλα.

Είναι γεγονός ότι τα λαϊκά ξυλόγλυπτα της Λαπήθου ξεχωρίζουν σε τεχνική τελειότητα και σύνθεση μοτίβων. Κυριότερη κατασκευή ήταν το σεντούτζι-μπαούλο, με σκαλισμένο, μόνο το μπροστινό του μέρος (το πρόσωπο) και σε μήκος που έφτανε έως και τα δύο μέτρα. Λόγω της ανεπτυγμένης στη Λάπηθο σιδηρουργικής τέχνης, η πλειονότητα των Λαπηθιώτικων μπαούλων είχε και κωμοδρομήσιμες κλειδαριές, με τα βαριά χαρακτηριστικά κλειδιά με τρύπα στη μέση του σωλήνα, καθώς και μεταλλικά χερούλια.

Η διακόσμησή τους παρουσιάζει γεωμετρικά σχήματα, θέματα από τη φύση, αρχιτεκτονικά και συμβολικά θέματα, όπως αγγέλους, γοργόνες, μυθικά πουλιά και ζώα. Στα Λαπηθιώτικα ξυλόγλυπτα συναντούμε κυρίως ανάγλυφα ζωγραφισμένα σχέδια, τα κυριότερα των οποίων είναι ο ρόδακας, η μαργαρίτα, η γλάστρα με τα λουλούδια, το κυπαρίσσι, οι καμάρες, καθώς επίσης και τα κλαδιά του αμπελιού με φύλλα και τσαμπιά από σταφύλι. Ο ανάγλυφος σκαλιστός διάκοσμος γινόταν πάντοτε στη μπροστινή σανίδα, το λεγόμενο πρόσωπο της κασέλας και παρέμενε στο φυσικό χρώμα του ξύλου με ελαφρύ βερνίκωμα και κάποτε με ελαφρά απόχρωση προς το μαύρο. Τα Λαπηθιώτικα «σεντούτζια» διαδόθηκαν και ξεχώριζαν ως εκλεκτό είδος προίκας σε πολλές περιοχές της Κύπρου και ιδιαίτερα στις πόλεις μέχρι το 1974. Δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι μέχρι τις μέρες μας συναντούμε αφθονία Λαπηθιώτικων μπαούλων σε αρκετές περιοχές της ελεύθερης Κύπρου.

Ωστόσο, οι ειδικοί παραδέχονται ότι τα μοτίβα στα εκκλησιαστικά ξυλόγλυπτα είναι πιο όμορφα και περίτεχνα από εκείνα των οικιακών επίπλων. Παρ' όλα αυτά λόγω και της στερεότητας της κατασκευής και της τεχνικής τελειότητάς τους, τα Λαπηθιώτικα είναι τα μοναδικά που πλησιάζουν και ανταγωνίζονται τα εκκλησιαστικά ξυλόγλυπτα.

Στα μέσα του 19ου αιώνα η Λάπηθος εμφανίζεται ως κέντρο σπουδαίας, σημαντικής και εξαιρετικής ποιοτικά ξυλογλυπτικής τέχνης. Ανάμεσα στους πολλούς τεχνίτες ξεχώρισε με διαφορά ο Κυριάκος Πύργος ή «Πυργούδι», όπως χαρακτηριστικά τον αποκαλούσαν, ο οποίος ήταν πρωτομάστορας ξυλογλύπτης με μεγάλες ικανότητες και με μοναδική ευαισθησία στην σύνθεση της τέχνης του.

Τα έργα του που έχουν διασωθεί και είναι αρκετά, κυρίως μπαούλα και τα οποία αποτελούν κόσμημα της κυπριακής ξυλογλυπτικής, έχουν τη δική τους τυπολογία και ταυτότητα. Αξίζει να σημειωθεί ότι τον Κυριάκο Πύργο αποδεδειγμένα τον έχουν αντιγράψει πολλοί τεχνίτες, είτε στην περιοχή της Λαπήθου-Κερύνειας, είτε και σε πολλά άλλα μέρη της Κύπρου, πάντοτε όμως τα αυθεντικά δικά του έργα ξεχώριζαν.

Την τέχνη του Κυριάκου Πύργου συνέχισαν με επιτυχία ο γιος του και ο Νικόλαος Χαρβατζιούνης από τον Καραβά, οι οποίοι μαθήτευσαν κοντά του. Ο δεύτερος ανέπτυξε σημαντικά και αυτός την ξυλογλυπτική στη γειτονική κωμόπολη.

«Όταν πήγα στη Λάπηθο το 1880...» γράφει χαρακτηριστικά η Αγγλίδα συγγραφέας S. Stevenson, *«έμεινα έκπληκτη από τη διακόσμηση των σπιτιών, είτε αυτά ανήκαν σε φτωχούς, είτε σε πλούσιους. Όλα έμοιαζαν με μικρά μουσεία, στολισμένα με ξυλόγλυπτα αριστουργήματα σε κρεβάτια, τραπέζια, μπαούλα και γενικά ξύλινα αντικείμενα»*.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το μπαούλο ως χώρος φύλαξης, κυρίως ρουχισμού κυριαρχούσε τα πιο πολλά χρόνια. Στις μέρες μας τόσο τα μπαούλα όσο και τα ερμάρια έπαυσαν να χρησιμοποιούνται σχεδόν τελείως.

ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΑΡΙΣΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ 2017-2018

Πραγματοποιήθηκε στις 10 Οκτωβρίου 2018, στο χώρο εκδηλώσεων του Δήμου Λαπήθου, η καθιερωμένη ετήσια εκδήλωση βράβευσης των Άριστων Αποφοίτων Λυκείων της σχολικής χρονιάς 2017-2018, με καταγωγή τη Λάπηθο. Η εκδήλωση διοργανώθηκε από το Δήμο Λαπήθου, τη Σχολική Εφορεία Λαπήθου και το Προσφυγικό Σωματείο «Η ΛΑΠΗΘΟΣ», με την ενεργό συμμετοχή του Συμβουλίου Νεολαίας του Δήμου Λαπήθου.

Τους παρευρισκομένους καλωσόρισε ο Δήμαρχος Λαπήθου, συγχαίροντας ταυτόχρονα και τους έντεκα αριστεύσαντες για την επιτυχία τους στο ήθος και τα γράμματα και τους ευχήθηκε «εις ανώτερα» και ακόμα όπως έχουν περισσότερες επιτυχίες στη ζωή τους. Όμως εξέφρασε ταυτόχρονα και την πικρία του, γιατί κάτω από ομαλές συνθήκες οι περισσότεροι από τους αριστούχους μας θα ήταν σήμερα απόφοιτοι του ιστορικού Γυμνασίου Λαπήθου, ενώ εδώ και 44 χρόνια αυτό δεν είναι δυνατό, λόγω της παρατεταμένης, παράνομης κατοχής της πατρίδας μας.

Τους αριστούχους συνεχάρησαν και οι Πρόεδροι της Σχολικής Εφορείας Λαπήθου και του Προσφυγικού Σωματείου «Η ΛΑΠΗΘΟΣ», τονίζοντας ταυτόχρονα τη σημασία που έχει η εκδήλωση για τη σημερινή Νεολαία, μέσα στις δύσκολες εποχές που ζούμε.

Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του και ο Διευθυντής Μέσης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού Δρ. Κυπριανός Λούης. Απευθύνοντας το δικό του χαιρετισμό ο κ. Λούης συνεχάρη, τόσο τους διοργανωτές, όσο και τους Αρίστους, τονίζοντας χαρακτηριστικά ότι αυτού του είδους οι εκδηλώσεις είναι πολύ σημαντικές, γιατί μας συνδέουν με την ιστορία μας, την παράδοση και τον τόπο καταγωγής μας. Είναι εκδηλώσεις που μας δίνουν κουράγιο, αλλά και τη δυνατότητα να στηρίξουμε τις ελπίδες μας πάνω στη νέα γενιά, γιατί οι νέοι μας είναι άξιοι συνεχιστές της ιστορικής μας πορείας. Οι άριστοι έχουν ξεχωρίσει, έχουν ήδη πάρει το προβάδισμα έναντι των υπολοίπων και γι' αυτό τους τιμούμε ιδιαίτερα.

Οι έντεκα απόφοιτοι που τιμήθηκαν είναι οι ακόλουθοι:

Φωτεινή Μεσαρίτου, Ανδρέας Δημοσθένους , Ανδρέας Σταυρινός, Σάββας Κυριακίδης, Νικόλαος Σταυρινίδης , Μαρία Πολυκάρπου, Χριστόδουλος Νικηφόρου, Μαρίνα Σιακαλλή, Ευάγγελος Αγαπίου Αναστασία Φωτίου, Αλεξάνδρα Πέτρου

Για την επιτυχία της εκδήλωσης συνέβαλαν και συνέδραμαν οικονομικά, στηρίζοντας την προσπάθεια των διοργανωτών, οι κάτωθι εταιρείες και φυσικά πρόσωπα:

1. JSC Ecodomiki ltd – Γιαννάκης Σάββα Χριστοφίδης, στη μνήμη των γονέων του Σάββα και Ελένης Χριστοφίδη: **€500**
2. «KINISI ETERIA DIOIKISIS EPICHIRISEON LTD» Σταύρος Κρεμμός, στη μνήμη των γονέων του Γιάννη και Ελένης Κρεμμού: **€200**
3. Κώστας Πρωτόγερος, στη μνήμη των γονέων του Κυριάκου και Ελένη: **€200**
4. Ιωάννης Διαουρής, στη μνήμη των γονέων του Αριστόδημου και Αναστασίας Διαουρή: **€200**
5. Σοφοκλής Φυττής, στη μνήμη των γονέων του Γεωργίου και Γλυκερίας Φυττή: **€150**
6. Μαρία Λουλλουπή, στη μνήμη του συζύγου της Μιχάλη Λουλλουπή: **€150**
7. Ανδρέας Αλλαμένος, στη μνήμη των γονέων του Χριστόδουλου και Σταυρούλας Αλλαμένου και για τα αποθανόντα αδέλφια του: **€100**
8. Λεωνίδας Παντέχης, στη μνήμη του παππού και της γιαγιάς του Λεωνίδα και Μαρούλλας Παντέχη: **€50**

Παράλληλα με τα χρηματικά βραβεία δόθηκαν σε όλους τους αρίστους διάφορα αξιόλογα βιβλία Λαπηθιωτών συγγραφέων και άλλων δωρητών. Από την παρακαταθήκη τους δόθηκαν βιβλία των μακαριστών Κώστα Κύρρη, Φωκά Φωκαΐδη και του Γρηγόρη Ορφανίδη. Από τους εν ζωή συγγραφείς δόθηκαν βιβλία των κ.κ. Φαίδρου Καβαλλάρη, Ανδρέα Χειμωνίδη και της κ. Ήβης Σιακαλλή-Αργυρίδου, καθώς και η έκδοση «Ελληνικόν Γυμνάσιον Λαπήθου», εκ μέρους των διοργανωτών.

Η εκδήλωση έκλεισε με την επίδοση των δύο ειδικών χρηματικών βραβείων, τα οποία καθιερώθηκαν, το πρώτο στη μνήμη του μ. Φωκά Φωκαΐδη από την οικογένεια του υιού του κ. Ανδρέα Φωκαίδη, ύψους **€1000** και το δεύτερο στη μνήμη του ζεύγους των μ. Ανδρέα και Μαρούλας Τσουλούπα-Αλλαμένου, που καθιερώθηκε φέτος από τα τρία τους παιδιά, ύψους **€300.**

Από το βραβείο στη μνήμη Φωκά Φωκαΐδη, ποσό ύψους **€500** κατανεμήθηκε στους δέκα αριστούχους από **€50** έκαστος, ενώ το υπόλοιπο ποσό ύψους **€500** επιδόθηκε στη δικαιούχα Μαρία Πολυκάρπου. Το βραβείο στη μνήμη του καταξιωμένου συγγραφέα και λογοτέχνη μ. Φωκά Φωκαΐδη επέδωσε, εκ μέρους της οικογένειας, ο εγγονός του Δρ Πάρης Φωκαΐδης, καθηγητής στο Frederick University.

Το άλλο ειδικό βραβείο στη μνήμη του ζεύγους Τσουλούπα, επιδόθηκε στους τρεις πρώτους αριστούχους από το γιο τους, Αντιδήμαρχο του Δήμου Λακατάμειας, κ. Μάκη Τουλούπα.

«Αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων». Ομήρου Ηλιάδα Ζ-208

Αναμορφωτική Σχολή Λαπήθου

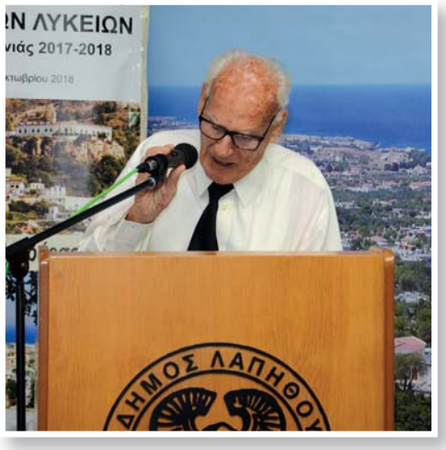

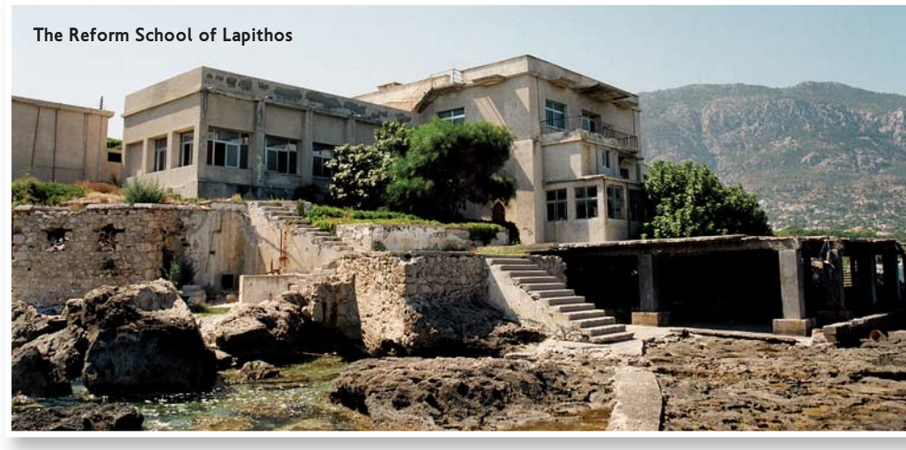
The Reform School of Lapithos

Στο παραλιακό μέτωπο, μεταξύ της Ακτής Κανάρη και δυτικά της Παναγίας της Αχειροποίητου, λειτούργησε το 1943 η μοναδική στην κατηγορία της παγκύπρια, Αναμορφωτική Σχολή Λαπήθου. (The Reform School of Lapithos). Η Σχολή ιδρύθηκε επί εποχής του Δόκτορα Sleight, προϊσταμένου τότε Διευθυντή Παιδείας της Αποικιοκρατικής Κυβέρνησης της Αγγλίας.

Πρώτος Διευθυντής διορίστηκε το 1943 ο μ. Ευριπίδης Ιακώβου μαζί με τη γυναίκα του μ. Σταυρούλα, ίσως ένας συμβολικός διορισμός, ο οποίος έδιδε στα παιδιά την εικόνα του πατέρα και της μητέρας. Στην πορεία δίδαξαν ως δάσκαλοι οι κ.κ. Κυριάκος Σιακαλλής, Στέλιος Παναγίδης, Σταύρος Σαββίδης, Πέτρος Παρής, Αίγλη Χρίστου,, Μαρία Τιτσινίδου Ούλουπη και οι μακαριστοί Δημήτρης Παπαδόπουλος, Κώστας Χρίστου, Ανδρέας Φυλακτής, Σταύρος Σταυρινίδης, Μάκης Καλοζώης, Σάββας Σαββίδης, Μαρία Παπαδοπούλου.

Καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας της Σχολής δούλευαν τεχνίτες, οι οποίοι έδειχναν την τέχνη του επαγγέλματός τους στους νεαρούς τρόφιμους της Σχολής, καθώς και υπηρεσιακό προσωπικό για όλες τις δουλειές. Δημοφιλέστερα επαγγέλματα ήταν αυτά του πελεκάνου-επιπλοποιού, του ράφτη, του μάγειρα, του οικοδόμου και του τσαγγάρη-υποδηματοποιού. Γινόταν ακόμα εκπαίδευση σε γεωργικές και γεωργοκτηνοτροφικές εργασίες.

Η Αναμορφωτική Σχολή στεγάστηκε αρχικά στο απαλλοτριωμένο από τους Άγγλους ξενοδοχείο του Λαπηθιώτη επιχειρηματία Χριστόφορου Ταλιαδώρου, το οποίο περιτριγυριζόταν από αρκετή έκταση γης, που έφτανε σχεδόν τις εκατό σκάλες. Το εν λόγω ξενοδοχείο λειτούργησε προηγουμένως ως καζίνο, αλλά και ως αποθηκευτικός χώρος απ' όπου εξάγονταν δια θαλάσσης διάφορα προϊόντα της περιοχής. Γι' αυτό και στα σημερινά κατάλοιπα του κτιρίου υπάρχουν ακόμα τα απομεινάρια αποβάθρας.

Οι τρόφιμοι της Σχολής ήσαν μόνο αγόρια και κατέληγαν εκεί μετά από απόφαση του Δικαστηρίου Ανηλίκων, το οποίο λειτουργούσε επί Αγγλοκρατίας παγκύπρια. Τα τουρκόπουλα παρέμειναν στη Σχολή μέχρι το 1963, οπόταν, κατόπιν πιέσεως, οι επικεφαλής της Μουσουλμανικής Κοινότητας τους απαγόρευσαν τη συμμετοχή και τους απομάκρυναν στους τούρκικούς θύλακες, που είχαν δημιουργήσει τότε με στόχο τον διαχωρισμό του λαού με εθνικιστικά κριτήρια.

Οι πρώτοι τρόφιμοι της Σχολής είχαν εγκληματικό παρελθόν, ήταν κλέφτες, δολοφόνοι και ανυπότακτοι, χωρίς να σέβονται κανένα και ήρθαν από τις φυλακές Αθαλάσσας. Η Σχολή αποδείχθηκε και στην πράξη ότι ήταν ο καταλληλότερος χώρος, όπου μπορούσαν αυτά τα παιδιά να διαμορφώσουν τον χαρακτήρα τους προς το καλύτερο, να βελτιωθούν και να ενταχθούν ομαλά στην κοινωνία ως φυσιολογικοί άνθρωποι. Κάποιοι που διετέλεσαν τρόφιμοι της Σχολής και ζουν σήμερα ανάμεσα μας αποτελούν πρότυπο καλού ανθρώπου και ομολογούν ότι το χρωστάνε στα πρωτοπόρα για την εποχή εκείνη προγράμματα κατάρτισης και διαπαιδαγώγησής τους.

Τα παιδιά μέσα στη Σχολή ζούσαν ομαλά, ανέπτυσσαν φιλικές και ανθρώπινες σχέσεις μεταξύ τους, αθλούνταν σε διάφορα αθλήματα, έπαιζαν ποδόσφαιρο και είχαν δημιουργήσει το 144ον Σύστημα Ναυτοπροσκόπων Λαπήθου, αθλούμενοι και στη θάλασσα, διέθεταν δε και βάρκα. Δούλευαν στα χωράφια, διδάσκονταν κανονικά μαθήματα και είχαν στη διάθεσή τους αρκετό χρόνο αναψυχής και για παιγνίδι. Όταν έφτανε ο χρόνος της αποχώρησής τους με σημαντικά βελτιωμένο τον ανθρώπινο τους χαρακτήρα, εντάσσονταν ομαλά στην κοινωνία, ενώνονταν ξανά με τις οικογένειές τους και ήταν έτοιμοι να δουλέψουν, γιατί είχαν ήδη μάθει μια ή και περισσότερες τέχνες.

Τις γιορτές των Χριστουγέννων και του Πάσχα είχαν την δυνατότητα να τις περάσουν μαζί με τις οικογένειές τους, ενώ είχαν και συχνές επισκέψεις μέσα στη Σχολή από αρκετούς αξιωματούχους της πολιτείας, τόσο επί Αγγλοκρατίας όσο και μετέπειτα. Ένας συχνός επισκέπτης και φίλος της Σχολής ήταν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ'.

Κάτι πολύ σημαντικό που χαρακτήριζε τη Σχολή ήταν ο τρόπος αποφοίτησης. Ενώ τα παιδιά εισέρχονταν στη Σχολή με απόφαση δικαστηρίου αποφοιτούσαν με βάση τη συμπεριφορά και την πρόοδο τους στον κοινωνικό τομέα.

Κατά παραδοχή των Άγγλων, η Σχολή από την αρχή της λειτουργίας της έγινε πρότυπο, είχε εκπληκτικά αποτελέσματα και πρωτοπορούσε ανάμεσα στις χώρες της Κοινοπολιτείας. Η εικόνα της Αναμορφωτικής Σχολής Λαπήθου ταξίδευε παγκόσμια και αποσπούσε τα καλύτερα και τα πιο ευνοϊκά σχόλια.

Λίγα χρόνια μετά την ανεξαρτησία της Κυπριακής Δημοκρατίας μετονομάστηκε σε Αναμορφωτική «Σχολή Λαμπούσης» και υπαγόταν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Στις 6 Αυγούστου 1974, όπου έλαβαν χώρα τα τραγικά γεγονότα της εισβολής και της πτώσης των κωμοπόλεων της Λαπήθου και Καραβά, τόσο οι μαθητές της Σχολής, όσο και το προσωπικό, την εγκατέλειψαν και μετέβηκαν πρόσφυγες στη Σχολή Μιτσή (Pinewood) στη Λεμύθου, όπου και διασώθηκαν. Μετά το 1974 λειτούργησε για ακόμη πέντε χρόνια, μέχρι το τέλος του 1979, με νέα μορφή, στις εγκαταλελειμμένες στρατιωτικές εγκαταστάσεις των Άγγλων «Salamandra», στα Πολεμίδια Λεμεσού. Στη συνέχεια, νέες νομοτεχνικές υποδομές και νέα δεδομένα δεν επέτρεψαν την περαιτέρω λειτουργία της Σχολής.

Η Σχολή ανάμεσα στις πλατιές λαϊκές μάζες των κατοίκων της περιοχής Λαπήθου και Καραβά ήταν γνωστή με την ονομασία **«Το Σωφρονιστήριο της Λαπήθου».**

Στην ειδική αναμνηστική παρουσίαση της Αναμορφωτικής Σχολής που έγινε στις 10 Οκτωβρίου 2018, στα πλαίσια της εκδήλωσης βράβευσης των Άριστων μαθητών των Λυκείων της Κύπρου με καταγωγή τη Λάπηθο, η Σχολική Εφορεία Λαπήθου τίμησε τους διδάξαντες και εργασθέντες στη Σχολή, καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της.

Ευρωπαϊκό Έτος Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018

Το 2018 κηρύχτηκε ως Ευρωπαϊκό Έτος Πολιτιστικής Κληρονομιάς, δίνοντας την ευκαιρία με μια σειρά εκδηλώσεων να εορταστεί η πλούσια και ποικιλόμορφη πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης.

Η πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης βρίσκεται παντού και γύρω μας στις πόλεις, στα τοπία και στους αρχαιολογικούς χώρους. Όμως δεν είναι μόνο η τέχνη και τα αντικείμενα. Είναι και οι ιστορίες, οι γνώσεις, τα τραγούδια και οι ταινίες. Παράλληλα είναι και οι δεξιότητες της χειροτεχνίας, στις οποίες η Λάπηθος, παρά το βίαιο εκτοπισμό της και την απομάκρυνσή της από την πατρική γη, εξακολουθεί να διαπρέπει και να διακρίνεται.

Ο στόχος του Ευρωπαϊκού Έτους Πολιτιστικής Κληρονομιάς είναι να ενθαρρύνει όσο το δυνατόν περισσότερο κόσμο να ανακαλύψει και να εξερευνήσει την πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης, αλλά και να τονώσει το αίσθημα της ευρωπαϊκής ταυτότητας. Στα πλαίσια των εκδηλώσεων δόθηκε έμφαση στην αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς για την κοινωνία, τη συμβολή της στην οικονομία και στη σπουδαιότητα της διαφύλαξής της για τις μελλοντικές γενιές.

Ο οικονομικός ρόλος που διαδραματίζει σήμερα η πολιτιστική κληρονομιά στην Ευρώπη είναι σημαντικότατος. Υπολογίζεται ότι 300.000 άτομα απασχολούνται στον τομέα αυτό, ενώ σχεδόν οκτώ εκατομμύρια θέσεις εργασίας συνδέονται έμμεσα, κυρίως στους τομείς του τουρισμού, του εμπορίου και των κατασκευών.

Ο Δήμος Λαπήθου, στα πλαίσια των εκδηλώσεών του, σε συνεργασία με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών, πραγματοποίησε στα μέτρα των δυνατοτήτων του δύο δράσεις. Στις 30 Οκτωβρίου 2018 διοργάνωσε απογευματινή εκδήλωση αφιερωμένη στη Λαπηθιώτικη Δαντέλα, με ζωντανή την κατασκευή της από Λαπηθιώτισσες κεντήτριες και έκθεση επιλεγμένων δαντέλων από την πλούσια συλλογή που διαθέτει. Τρεις μέρες αργότερα, στις 2 Νοεμβρίου 2018, παρουσιάστηκε ζωντανά σε ολοήμερο πρόγραμμα ολοκληρωμένη κατασκευή του λαπηθιώτικου μαχαιριού, από ομάδα μαχαιροποιών της Λαπήθου. Έγινε επίσης έκθεση παραδοσιακών μαχαιριών μεγάλης αξίας και ηλικίας.

Και οι δύο εκδηλώσεις παρουσιάστηκαν στους εξωτερικούς χώρους εκδηλώσεων του Δήμου Λαπήθου στη Λευκωσία και συνοδεύονταν από παραδοσιακά Λαπηθιώτικα προϊόντα και εδέσματα τα οποία κατασκευάζονταν επί τόπου από Λαπηθιώτισσες νοικοκυρές..

ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ «Η Απόδραση μου από τον Αττίλα»

Οι Δήμοι Λαπήθου και Καραβά παρουσιάζουν το βιβλίο **«Η Απόδραση μου από τον Αττίλα όπως την έζησα»** του Στέφανου Άννινου. Η παρουσίαση θα γίνει στο Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών στην οδό Μιλήτου 2, στο Στρόβολο, την Πέμπτη 24 Ιανουαρίου 2019 η ώρα 7:00μμ.

Το βιβλίο θα παρουσιάσει ο ιστορικός καθηγητής Πανεπιστημίου κ. Πέτρος Παπαπολυβίου.

Στα περιεχόμενα του βιβλίου ο συγγραφέας κάνει εκτενή αναφορά , από τις εμπειρίες του, την ιστορική δράση της ΕΛΔΥΚ κατά τη διάρκεια της αποστολής της την 6η Αυγούστου 1974 στις επικές μάχες Λαπήθου - Καραβά.

Την εκδήλωση στηρίζει ο Εκδοτικός Οίκος «Ηλίας Επιφανίου».

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΚΟΨΙΜΟ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑΣ 2019

Ο Δήμος Λαπήθου και το Προσφυγικό Σωματείο «Η ΛΑΠΗΘΟΣ» σας προσκαλούν στην εκδήλωση που διοργανώνουν την Κυριακή 13, Ιανουαρίου 2019 στις 3:00μμ στην αίθουσα εκδηλώσεων του Ιερού Ναού Απ. Ανδρέα, στο Πλατύ Αγλαντζιάς, στη Λευκωσία.

Είστε όλοι ευπρόσδεκτοι με τα παιδιά σας.